

[E. Friis.]

at det er baade klogt og godt, at Lovforslaget er anlagt saaledes. Jeg er vel vidende om, at der fra visse Sider gøres Betragtninger gældende, gaaende ud paa, at ogsaa Fragtformalet tages med denne Løjlighed, og i et eventuelt Udvalg kan man jo gerne høre paa og overveje disse Betragtninger, hvis de kommer til Orde. Jeg maa dog i denne Forbindelse pege paa, at man f. Eks. i Belgien er ved at forlade Brugen af det gamle Fragtskoleskib for at gaa over til et rent Statsskoleskib, altsaa den samme Form, som Lovforslaget her tilstræber. I Norge, hvor man opretholder 4 Skoleskibe, drives de alle uden noget Fragtformaal, og de Overvejelser, der i Anledning af Anskaffelse af et nyt Skib fandt Sted om at kombinere dette Skib som baade Fragt- og Skoleskib, resulterede i, at man opgav dette til Fordel for et rent Skoleskib. Det er min Tro, at der ligger en ikke ringe Fare for hele Foretagendet, hvis man ikke holder sig til det rene Skoleskib. I denne Forbindelse bør Staten sikkert aldrig indlade sig paa Fragtformaal; det vil dels kunne blive en meget dyr Historie, dels betyde en permanent økonomisk Usikkerhed, og det vil ogsaa paa mange andre Omraader indføre Usikkerhedsmomenter, der altid lige fra Starten bør undgaas. Som Lovforslaget foreligger, kan man dog med rimelig Sikkerhed beregne, hvad Anskaffelsen og Driften vil koste. Det Skib, der i Lovforslaget er givet Udkast til og opstillet Beregninger for, giver for øvrigt, ifølge hele Skibets projekterede Indretning, slet ingen Mulighed for noget Fragtformaal. Jeg gør i denne Forbindelse opmærksom paa, at Skoleskibet „Georg Stage“s lange Levetid og stadige Eksistens maaske netop maa søges i den Omstændighed, at det aldrig har indladt sig paa Fragtfart. Ved det foreliggende Lovforslag koncentrerer man sig ogsaa alene om Skoleopgaverne, uden den brede og yderst problematiske Front med alle dens Usikkerheder, som Fragtsejladsen giver. Jeg tror at turde paastaa, at der vil blive Tid, mere end nok Tid for de unge, for Eleverne, til at lære dette Omraade at kende andetsteds. Dette, at man i Sverige i Selskabet „Rybergs Minde“ er ved at gaa fra rene Skibe over til Fragtskibe, naar der skal anskaffes et nyt Skib, er efter min Mening en absolut Fejltagelse, som man

sikkert vil fortryde før eller senere. Maa jeg i denne Forbindelse lige indskyde den Bemærkning, at Selskabet „Rybergs Minde“ er et privat Foretagende, det er intet Statsforetagende. Herhjemme maatte f. Eks. Skoleskibet „Viking“, der, om jeg husker ret, havde et Statstilskud paa 50 000 Kr., give op, og jeg tror, at den væsentlige Aarsag hertil var de Vanskeligheder, der kom af Fragtfarten og Konjunktursvingningerne. Jeg mener derfor, at vi ved at tiltræde Lovforslaget i den foreliggende Form bedst tjener Sagen; vi opnaar derved alle de Goder, der ligger i en fastlagt Skoleuddannelse, hvor der ikke eksperimenteres, men hvor Stabilitet og Ensartethed konsoliderer hele Foretagendet.

For den økonomiske Basis for Lovforslagets Realisation er der redegjort dels i selve Forslaget, dels i de ledsagende Bemærkninger. Der paatænkes saaledes at anvende for det første den Staten tilfaldende Andel i det tilbagestaaende Overskud i Krigsforsikringen for danske Skibe, et Beløb paa ca. 195 000 Kr., og dernæst 2 Aars Afgift i Henhold til Lov Nr. 132 af 1. Juni 1929, et Beløb paa ca. 192 000 Kr., i alt 387 000 Kr. Skibet er beregnet at ville koste ca. 600 000 Kr. Til Rest bliver der altsaa 213 000 Kr., der efter Planen skal forrentes og amortiseres med 42 000 Kr. pr. Aar, hvilket sikkert er en ret høj Amortisering. Naar de almindelige direkte Udgifter i dette Tilfælde ligger noget højere forholdsvis end f. Eks. for „Georg Stage“, maa man forstaa, at dette ligger i hele den Anvendelse, Skibet skal have, og hvorved dette, ikke mindst i Kraft af Togternes Længde og Varighed, er væsensforskellig fra „Georg Stage“. Eleveafgiften paa Skoleskibet har man ansat til 300 Kr. i Lighed med, hvad der betales f. Eks. i Norge. Det ordinære direkte Statstilskud vil antagelig andrage 57 000 Kr. De direkte Driftsudgifter er beregnet at kunne afholdes dels ved Afgifter i Henhold til den førnævnte Lov Nr. 132 af 1. Juni 1929 til et Beløb af ca. 96 000 Kr., dels ved Eleveafgiften paa 15 900 Kr., tilsammen 111 900 Kr., medens Vedligeholdelse, Forrentning og Amortisering vil udgøre det nævnte direkte Statstilskud paa 57 000 Kr. Man har ved disse Beregninger fastlagt Elevtallet til 80, medens Udvidelsesmulighederne ligger ved 100 à